

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

KOPI

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

16. januar 2013

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssagsnr. 350/2012 -
svarsministeriet.

m.fl. mod For-

Hermed skal venligst meddeles, at ansøgerne har ikke yderligere bemærkninger forinden Højesteret tager stilling til, om ansøgning om kæretiladelse vil kunne fremmes efter retsplejelovens § 392, stk. 1.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

**HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET**

Den 20. december 2012
Init amn

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 350/2012:

.n.fl. v/advokat Christian Harlang mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved
advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Ankeudvalget har modtaget ansøgning om kæretiladelse af 17. december 2012 fra advokat Christian Harlang.

Det fremgår heraf, at advokat Christian Harlang anmoder om en frist til medio januar 2013 til uddybende bemærkninger.

Sagen udsættes til den 14. januar 2013 på advokat Christian Harlangs uddybende bemærkninger.

Hvis ankeudvalget ikke har modtaget uddybende bemærkninger fra advokat Christian Harlang senest den 14. januar 2013, vil sagen blive optaget til afgørelse i ankeudvalget på det foreliggende grundlag.

f/ Marie Louise Tønne

dommerfuldmægtig

Anja Mark Nielsen
Kontorfuldmægtig

Christian F. Jensen

Fra: Christian F. Jensen
Sendt: 17. december 2012 14:59
Til: 'post@hoejesteret.dk'; 'post@procesbevillingsnaevnet.dk'
Cc: 'bie@kammeradvokaten.dk'
Emne: Vedr.: Ansøgning om kæretiladelse.
Vedhæftede filer: Processkrift 3.pdf; 120611 udskrift af Østre Landsrets retsbog.pdf; 121130 Østre Landsrets retsbog.pdf; Østre Landsrets fremsendelsesskrivelse, dateret 121130.pdf; 121217 ansøgning om kæretiladelse.pdf

Til Højesteret og Procesbevillingsnævnet, med kopi til Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering

Hermed vedhæftes skrivelse af d.d. med bilag, alt som tillige fremsendt med alm. post.

Med venlig hilsen

Christian F. Jensen, advokat
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K
Tlf.: 33 12 20 62
Fax 33 12 20 63
E-mail: cfj@harlanglaw.dk
www.harlanglaw.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Kopi

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

Procesbevillingsnævnet
Store Kongensgade 1- 3, 2. sal
1264 København K

Pr. e-mail post@procesbevillingsnaevnet.dk
og alm. post

17. december 2012
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr.: Ansøgning om køretilladelse.

Som advokat for sagsøgerne, (1) (2)
(3) (4) (5) og
(6) (7) , (8)
(9) , (10) , (11)

Sadoon i en sag om tortur, m.v., anlagt mod Forsvarsministeriet, indgives hermed nærværende ansøgning om tilladelse til at kære Østre Landsrets kendelser og beslutninger af 30. f.m., jf. vedlagte udskrift af Østre Landsrets retsbog for fredag d. 30. f.m., der er fremsendt af Østre Landsret ved skrivelse dateret d. 30. f.m., men først modtaget af sagsøgerne d. 4. ds. (vedlagt).

Østre Landsret har som det fremgår af ovennævnte retsbog afsagt kendelse/truffet beslutning om bl.a. følgende, alt som omfattet af nærværende ansøgning:

1. Kendelse om habilitet:

S. 5, midt for:

"Landsretten afsagde følgende

kendelse:

Der findes ikke ved det forhold, at undertegnede, landsdommer Steen Mejer, ved retsbog af 10. august har truffet beslutning for så vidt angår sagsøgerne 7-9 om de samme spørgsmål, som sagsøgerne 1-6 har begæret genoptaget, at foreligge omstændigheder, som er egnede til at rejse tvivl om min fuldstændige upartiskhed, jf. retsplejelovens § 61, eller i øvrigt forhold i strid med EMRK art. 6, hvorfor

bestemmes:

Undertegnede, landsdommer Steen Mejer, viger ikke mit sæde."

Af de grunde, landsdommer Steen Mejer har anført, er han åbenbart inhabil. Enhver prøvelse af sagsøgernes anmodning om genoptagelse af 22. juni d.å., jf. processkrift 3 af s.d. (vedlagt), må forventes påvirket i væsentlig grad af, at den dommer der har taget stilling til den, allerede d. 10. august d.å. har truffet afgørelse om et fuldstændigt tilsvarende spørgsmål i en anden sag, efter at have været gjort bekendt med ansøgernes bemærkninger af 22. juni d.å.

Det må formodes, at Østre Landsret har haft de praktiske og administrative muligheder for at lade en anden dommer forholde sig til anmodning af 22. juni d.å.

Dertil kommer, at landsdommer Steen Mejers dispositioner undervejs samlet set indebærer, at der også i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at rejse habilitetsspørgsmål, herunder:

- a) mangelfuld sagsfremstilling i vedlagte retsbogsudskrift, s. 5, nederst, til s. 6, øverst,

- b) manglende adgang til behørig kontradiktion vedr. spørgsmål om udskillelse af sagsøgte dispositive indsigelser om forældelse, passivitet og processuel partsevne,
- c) klart retsstridig beslutning om at pålægge ansøgerne at stille en sikkerhed for sagens omkostninger på 40.000 kr. pr. ansøger (for sagsøger (1) til (9)s vedkommende),
- d) kontrafaktisk fremstilling af et konkret hændelsesforløb i retsbogsudskrift af 30. f.m., s. 7, 1. afsnit.

Det gøres gældende, at habilitetsspørgsmålet er af principiel karakter, bl.a. fordi det indebærer en afklaring af Danmarks forpligtelser efter international ret, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6. Det er derfor også hensigtsmæssigt, at Højesteret tager det under påkendelse.

2. Beslutning om at fastholde tidligere beslutning af 8. juni 2012 om udskillelse.

Østre Landsret traf beslutning af 8. juni 2012 om udskillelse, jf. vedlagte retsbogsudskrift af s.d., uden at der var behørig adgang til kontradiktion, jf. ansøgernes processkrift 3 af 22. juni d.å., pkt. B, s. 10 - 12.

Beslutningen er d. 30. f.m. fastholdt, jf. vedlagte retsbogsudskrift af 30. f.m., s. 6, 3. afsnit, hvoraf fremgår:

"Sagsøgernes anmodning om omgørelse af landsrettens beslutning af 8. juni 2012 tages ikke til følge."

Den pågældende beslutning om udskillelse strider endvidere mod Danmarks internationale forpligtelser, jf. processkrift 3 af 22. juni d.å., pkt. B.1. Der ses imidlertid ikke at foreligge national retspraksis om det konkrete spørgsmål i den specifikke kontekst, hvorfor det må anses for principielt og hensigtsmæssigt, at dette afklares.

3. Beslutning om krav om sikkerhedsstillelse.

Østre Landsret har tillige d. 30. f.m., jf. vedlagte retsbogsudskrift af s.d., s. 6, midt for, truffet beslutning om at:

"Sikkerhedsstillelse skal herefter ske senest den 17. december 2012."

Beslutningen er i klar strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 6, som er inkorporeret i dansk ret i sin helhed ved lov nr. 285 af 1992. Den er også i strid med en række andre internationale forpligtelser, som Danmark ellers har påtaget sig vedr. torturofres ret til undersøgelse og prøvelse.

Der ses imidlertid ikke at foreligge national retspraksis om det konkrete spørgsmål i den specifikke kontekst, hvorfor det må anses for principielt og hensigtsmæssigt, at dette afklares.

Landsrettens beslutning er endvidere ufuldstændig for så vidt angår sagsøgerne (10 og (11), da det i forhold til dem ikke er blevet meddelt, hvor meget der skal stilles i sikkerhed.

4. Beslutning om udskillelse af ansøgernes påstand 2 om sagens effektive oplysning.

Østre Landsret har endvidere, jf. vedlagte retsbogsudskrift af 30. f.m., s. 6, midt for, besluttet at udskille sagsøgtens afvisningspåstand overfor ansøgernes påstand 2 til særskilt behandling, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1.

Mængden og det samlede indholdsmæssige omfang af de mange af Østre Landsret udskilte spørgsmål indebærer i stigende grad, at det må forekomme klart, at der ikke opnås nogen processuel besparelse af nævneværdigt omfang ved, at sagsøgtens mange formalitetsindsigelser udskilles til særskilt forudgående behandling efter retsplejelovens § 253, stk. 1.

Det erindres i den forbindelse, at en lang række af sagens realia ikke kan udskilles fra sagens formalia for så vidt angår Danmarks undersøgelsesforpligtelser samt indsigelser om forældelse og passivitet.

Der ses ikke tidligere truffet afgørelse ved de danske domstole om domstolenes egne muligheder for at foranledige en sag om tortur oplyst ved brug af de dertil i retsplejeloven indrettede beføjelser, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3. Dette spørgsmål er i sig selv af principiel karakter, og kan forventes at få betydning for mange kommende sager om samme problemstilling, hvor danske styrker har bistået lokale myndigheder med frihedsberøvelser, som har ført til tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Det er endvidere af principiel karakter, om et sådant spørgsmål, der må anses for nyt i dansk domstolsbehandlingsmæssig sammenhæng, kan udskilles til særskilt behandling, og hensigtsmæssigt at dette afklares.

Det er på baggrund af den foreliggende retspraksis m.v. ikke klart, hvorvidt det er Højesteret, der skal tage stilling til nærværende andragende, jf. retsplejelovens § 392, stk. 1, eller Procesbevillingsnævnet, jf. stk. 2. Sagsøgerne finder det mest nærliggende, at andragendet behandles efter stk. 1, idet Østre Landsrets kendelser og beslutninger af 30. f.m. kan få afgørende betydning for hele retssagens behandling.

Ansøgerne finder imidlertid, at kravene til, at nærværende ansøgning kan nyde fremme, er opfyldt efter såvel stk. 1 som stk. 2. Der henvises for det første til det ovenfor anførte. Endvidere bemærkes:

Ad retsplejelovens § 392, stk. 1:

Spørgsmål med en særlig karakter som de foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for sager af tilsvarende karakter. Sådanne sager må forventes at komme, og det er derfor hensigtsmæssigt, at de afklares.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 2:

I tilgift til det ovenfor anførte, er de af nærværende ansøgning omhandlede spørgsmål af principiel karakter, fordi der ikke ses at være retsafgørelser, som støtter udfaldet af Østre Landsrets kendelser og beslutninger af 30. f.m.

Ansøgerne vil hurtigst muligt vende tilbage til sagen med uddybende bemærkninger til ovenstående, og anmoder venligst om, at der fastsættes frist til ikke tidligere end medio januar 2013.

Kopi af nærværende skrivelse (dog uden bilag) tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

KØB

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

28. november 2012

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. Højesteretssag nr. 300/2012: Ansøgning om kæretilladelse.

Forsvarsministeriets skrivelse af 22. ds. til Højesteret giver ikke anledning til andet end at fastholde det hidtil af ansøgerne anførte.

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

9 NOV. 2012

Den 8. november 2012
Init amn

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

'advokat Christian Harlang, -

v/advokat Christian Harlang mod Forsvarsministeriet

v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Ankeudvalget har den 5. november 2012 modtaget advokat Harlangs supplerende bemærkninger til anmodning om kæretiladelse af 17. oktober 2012.

Sagen udsættes i 2 uger til den 22. november 2012 på kammeradvokaten ved advokat Peter Bierings eventuelle bemærkninger.

Herefter vil sagen blive optaget til afgørelse.

Med venlig hilsen
f/ Marie Louise Tønne
ankeudvalgssekretær

Anja Mark Nielsen
kontorfuldmægtig

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

K O P I

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

Procesbevillingsnævnet
Rådhuspladsen 45 - 47, 4. sal
1550 København V

2. november 2012

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Pr. e-mail post@procesbevillingsnaevnet.dk

Vedr. Højesteretssag nr. 300/2012: Ansøgning om kæretilladelse.

Modtagelse af Højesterets skrivelse af 26. f.m. anerkendes hermed.

Til sagens oplysning kan meddeles følgende:

Østre Landsret blev i skrivelse af 23. f.m. anmodet om at fastsætte en frist på ikke under 3 uger.

D. 30. f.m. modtog sagsøgerne skrivelse dateret d. 26. f.m., vedlagt udskrift af Østre Landsrets retsbog af s.d., hvis rigtighed var blevet bekræftet d. 29. f.m. Af retsbogen fremgår ikke, at landsretten har modtaget sagsøgernes skrivelse af 23. f.m. og i sagens natur heller ikke nogen stillingtagen til sagsøgernes anmodning.

På den baggrund er Østre Landsret tilskrevet d. 31. f.m., og anmodet om at meddele sin stillingtagen til sagsøgernes anmodning af 23. f.m. Der er ikke modtaget noget svar fra landsretten d.d. kl. 13:05.

Kopi af ovennævnte korrespondance vedlægges.

Endvidere bemærkes, at spørgsmålet om forældelse ikke er et isoleret, retsteknisk præget anliggende om jus. Tværtimod indebærer de påberåbte retsregler efter dansk ret, inkl. EMRK art. 3, såvel som internationale retskilder nødvendighed af inddragelse af en række faktiske forhold med hensyn til sagsøgernes subjektive oplevelser ved tilfangetagelsen, det efterfølgende fængselsophold samt de i sagen fremlagte retsmedicinske rapporter.

Der henvises til det af ansøgerne anførte i Processkrift 3 af 22. juni d.å., pkt. B.1 og B.2, samt Processkrift 4 af 31. august d.å., s. 11, 3. afsnit fra neden, til s. 13, 6. afsnit, som begge vedlægges i kopi.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag (dog ikke processkrifterne) tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET

MODTAGET

29 OKT. 2012

Den 26. oktober 2012
Init amn

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

/advokat Christian Harlang mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved
advokat Peter Biering

Højesteret har modtaget Deres breve af 17. oktober 2012 vedrørende anmodning om kærretilladelse.

Det fremgår, at der er tale om en foreløbig ansøgning, samt at De hurtigst muligt vil vende tilbage til sagen.

Sagen udsættes i 1 uge til den 2. november 2012 på Deres eventuelle yderligere bemærkninger til sagen.

f/ Marie Louise Tønne
ankeudvalgssekretær

Anja Mark Nielsen
kontorfuldmægtig

29 OKT. 2012

Den 26. oktober 2012
Init amn

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 300/2012:

/advokat Christian Harlang mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved
advokat Peter Biering

Højesteret har modtaget Deres breve af 17. oktober 2012 vedrørende anmodning om karettilladelse.

Det fremgår, at der er tale om en foreløbig ansøgning, samt at De hurtigst muligt vil vende tilbage til sagen.

Sagen udsættes i 1 uge til den 2. november 2012 på Deres eventuelle yderligere bemærkninger til sagen.

f/ Marie Louise Tønne
ankeudvalgssekretær

Anja Mark Nielsen
kontorfuldmægtig

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Att.: Lisa Rising

17. oktober 2012
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr.: Ansøgning af 17. oktober 2012 om kæretiladelse.

D. 17. ds. indgav jeg på vegne af m.fl. ansøgning om kæretiladelse i en sag anlagt af ovennævnte mod Forsvarsministeriet vedr. tortur og umenneskelig og nedværdigende behandling i Irak i forbindelse med tilbageholdelser, som fandt sted under den såkaldte operation "Green Desert" d. 25. november 2004.

Hermed fremsendes kopi af følgende:

- Københavns Byrets beslutninger af 25. oktober 2011, 31. januar og 30. marts 2012 om at henvise sagerne til Østre Landsret efter retsplejelovens § 226, stk. 1,
- Østre Landsrets beslutninger af 8. juni og 10. august 2012 om udskillelse, berømmelse efter aftale med parternes advokater, m.v.

Kopi af nærværende skrivelse med bilag tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

KØBENHAVN

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

Procesbevillingsnævnet
Rådhuspladsen 45 - 47, 4. sal
1550 København V

Pr. e-mail post@procesbevillingsnaevnet.dk
og alm. post

17. oktober 2012
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Vedr.: Ansøgning om kærretilladelse.

Som advokat for sagsøgerne, (1) (2)
(3) (4) (5) og
(6) (7) (8)

og (9) i en sag om tortur, m.v., anlagt mod Forsvarsministeriet, indgives hermed nærværende ansøgning om tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 3. ds., jf. vedlagte e-mail af s.d. kl. 9:51.

Østre Landsret har ved ovennævnte e-mailskrivelse truffet beslutning om følgende:

"I ovennævnte sag skal der berammes formalitetsprocedure, og jeg har reserveret den 25. februar 2013, kl. 9.30-15.30. ..."

Det er på baggrund af den foreliggende retspraksis m.v. ikke klart, hvorvidt det er Højesteret, der skal tage stilling til nærværende andragende, jf. retsplejelovens § 392, stk. 1, eller Procesbevillingsnævnet, jf. stk. 2. Sagsøgerne finder det mest nærliggende, at andragendet behandles efter stk. 1, idet Østre Landsrets kendelse af 3. ds. kan få afgørende betydning for hele retsagens behandling.

Sagsøger finder imidlertid, at kravene til, at nærværende ansøgning kan nyde fremme, er opfyldt efter såvel stk. 1 som stk. 2.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 1:

Østre Landsrets kendelse om (a) at beramme formalitetsprocedure og (b) ydermere (indtil videre, jf. sagsøgernes skrivelse af 9. ds. og landsrettens svarmail af 11. ds. kl. 14:12, der ligeledes vedlægges) kun at afsætte én retsdag hertil, vil få afgørende betydning for hele sagens behandling.

Det må anses for klart utilstrækkelig tid til behandling af de spørgsmål, som p.t. er udskilt til særskilt behandling, allerede fordi såvel de 11 sagsøgere, mulige partsrepræsentanter for sagsøgte samt adskillige vidner skal afhøres, størstedelen heraf med tolk, hvilket yderligere forøger det fornødne tidsforbrug.

Spørgsmål med en særlig karakter som de foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for mange andre lignende sager af tilsvarende karakter.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 2:

Hvorvidt der kan ske berømmelse af en formalitetsprocedure under de konkrete omstændigheder, og således at der på forhånd afsættes klart for lidt tid til, at blot sagsøgerne får mulighed for at afgive partsforklaring, har principiel karakter.

Det har bl.a. principiell karakter i den forstand, at der ikke ses at være rets-
afgørelser, som støtter udfaldet af Østre Landsrets kendelse af 3. ds., der har
som konsekvens, at processtof, som har væsentlig betydning for det udskilte
spørgsmål, ikke tillades inddraget.

Nærværende skrivelse indeholder alene en foreløbig ansøgning med henblik
på at afbryde de i retsplejelovens § 392 vedtagne frister, idet Østre Landsret
i vedlagte e-mail af 11. ds. kl. 14:12 har efterspurgt "*...det efter sagsøgernes
opfattelse nødvendige tidsforbrug...*"

Sagsøgerne vil hurtigst muligt vende tilbage til sagen.

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/
advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

7 - SEP. 2012

Den 6. september 2012
Init lps

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

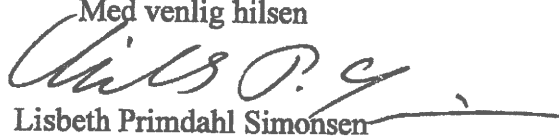
Højesteretssag nr. 257/2012:

_____ /advokat Christian
Harlang mod Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Vedlagt fremsendes retsbog af dags dato.

Med venlig hilsen

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS RETSBOG

Retsmøde den 6. september 2012 i sag

Sag 257/2012

og

(advokat Christian Harlang for alle)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Der fremlagdes brev af 22. august 2012 fra advokat Christian Harlang.

Det fremgår heraf, at andragerne har anmodet om tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 10. august 2012.

Ankeudvalgets formand (Vibeke Rønne) besluttede ikke at imødekomme anmodningen, da kære af landsrettens afgørelse, der ikke kan anses for en delafgørelse, kun kan ske med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2.

Sagen sluttet.

--0000--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 6. september 2012.

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

**HØJESTERET
ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGET**

Den 6. september 2012
Init lps

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

MODTAGET
7. SEP. 2012

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 187/2012:

m.fl. v/advokat Christian Harlang mod
Forsvarsministeriet v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Vedlagt fremsendes retsbog af dags dato.

Med venlig hilsen

Lisbeth Primdahl Simonsen

kontorfuldmægtig

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS RETSBOG

Retsmøde den 6. september 2012 i

Sag 187/2012

og

(advokat Christian Harlang for alle)

mod

Forsvarsministeriet

(kammeradvokaten ved advokat Peter Biering)

Der fremlagdes breve af 22. juni 2012, 5. juli 2012 og 30. juli 2012 fra advokat Christian Harlang og brev af 19. juli 2012 fra advokat Peter Biering.

Det fremgår heraf, at andragerne har anmodet om tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutning af 8. juni 2012, og at Forsvarsministeriet har udtalt sig herimod.

Ankeudvalgets formand (Vibeke Rønne) besluttede ikke at imødekomme anmodningen, da kære af landsrettens afgørelse, der ikke kan anses for en delafgørelse, kun kan ske med tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 392, stk. 2.

Sagen sluttet.

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København K

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

Procesbevillingsnævnet
Rådhuspladsen 45-47, 4. sal
1550 København V

22. august 2012
J.nr. 600096
CHA/peh

Pr. e-mail post@procesbevillingsnaevnet.dk
og alm. post

Vedr.: Ansøgning om kæretiladelse

Som advokat for sagsøgerne, (7)

(8)

(9) i en sag om tortur, m.v., anlagt mod Forsvarsministeriet (Østre Landsrets 7. afd. nr. B-1162-12), indgives hermed nærværende ansøgning om tilladelse til at kære Østre Landsrets beslutninger af 10. ds., jf. vedlagte retsbogsudskrift af s.d., modtaget her på kontoret d. 13. ds.

På grund af den nære sammenhæng med ansøgning om kæretiladelse for så vidt angår sagsøgerne i sagerne B-3421-11 og B-397-12, begge Østre Landsrets 7. afd., indgivet d. 22. juni 2012 til Højesteret (sagsnr. 187/2012) og Procesbevillingsnævnet (sagsnr. 2012-27-0075 og 2012-27-0076) anmodes der herved om at ansøgningerne må blive behandlet sammen.

Østre Landsret har ved ovennævnte beslutninger truffet afgørelse om bl.a. følgende:

"...

Sagsøgerne skal hver især inden den 3. september 2012 stille en sikkerhed for sagsomkostninger på 40.000 kr. i form af bankgaranti eller deponering af penge, jf. retsplejelovens § 321, stk. 1.

De af sagsøgte rejste spørgsmål om forældelse og om sagsøgernes procesuelle partsevne udskilles til særskilt forlods forhandling, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1.

..."

Der vil i det følgende blive henvist til processkrift 3 af 22. juni 2012 i sagerne B-3421-11, B-397-12 og B-1162-12 alle Østre Landsrets 7. afd. Processkriftet var vedlagt ansøgning om kærretilladelse for så vidt angår sagsøgerne i sagerne B-3421-11 og B-397-12 indgivet d. 22. juni 2012 til Højesteret (sagsnr. 187/2012) og Procesbevillingsnævnet (sagsnr. 2012-27-0075 og 2012-27-0076).

Det er på baggrund af den foreliggende retspraksis m.v. ikke klart, hvorvidt det er Højesteret, der skal tage stilling til nærværende andragende, jf. retsplejelovens § 392, stk. 1, eller Procesbevillingsnævnet, jf. stk. 2. Sagsøgerne finder det mest nærliggende, at andragendet behandles efter stk. 1, idet Østre Landsrets kendelse af 10. ds. kan få afgørende betydning for hele retsagens behandling.

Sagsøger finder imidlertid, at kravene til, at nærværende ansøgning kan nyde fremme, er opfyldt efter såvel stk. 1 som stk. 2.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 1:

Østre Landsrets kendelse om at udskille en mindre del af den samlede retsag til selvstændig behandling vil få afgørende betydning for hele sagens

behandling for det tilfælde, at sagsøgte måtte få medhold i sin afvisningspåstand, da sagen så efter påstandens natur vil blive afsluttet.

Spørgsmålet om sagsøgers pligt til at stille sikkerhed i en situation som den foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for mange andre lignende sager af tilsvarende karakter.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 2:

Hvorvidt udskillelse til særskilt behandling af en afvisningspåstand kan ske i et typetilfælde som det foreliggende, hvor afgørelse af påstanden forudsætter stillingtagen til en række underliggende bevisspørgsmål såvel som spørgsmål vedrørende jus, der samtidig hermed afskæres ved den pågældende udskillelse, har principiel karakter.

Det har principiel karakter i den forstand, at der ikke ses at være retsafgørelser, som støtter udfaldet af Østre Landsrets kendelse af 8. ds., der har som konsekvens, at processtof, som har væsentlig betydning for det udskilte spørgsmål, ikke tillades inddraget.

Sagen har også principiel karakter under hensyn til, at Østre Landsrets beslutning af 10. ds. indebærer, at en undersøgelse af sagsøgerne 7 til 9s rimeligt begrundede anførsler om at have været udsat for tortur, m.v., afskæres, hvilket er i strid med den danske stats forpligtelser efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3. Der ses ikke tidligere truffet afgørelse om foranledning af denne forpligtelses efterlevelse ved en dansk domstol. Forpligtelsen er beskrevet nærmere i ovennævnte processkrift 3 af 22. juni 2012, pkt. A.

Spørgsmålet om sagsøgers pligt til at stille sikkerhed i en situation som den foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for mange andre lignende sager af tilsvarende karakter.

Med hensyn til sikkerhedsstillelse og udskillelsen af spørgsmålene om forældelse og sagsøgernes processuelle partsevne til forlods forhandling henvises endvidere til processkrift 3 pkt. B. 1 til 3 (s. 12 til 19).

Sagsøgerne har i processkrift 3 af 22. juni 2012 nedlagt en principal og subsidiær påstand 2, som forudsætter domstolenes stillingtagen til spørgsmål, der ikke tidligere er afgjort i dansk ret, og som kan få vidtrækkende betydning for andre sager, både kvalitativt og kvantitativt, såvel nuværende som fremtidige.

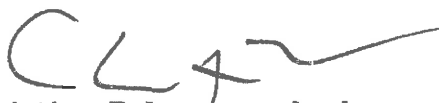
Den principale påstand 2 drejer sig om at fastslå, at sagsøgte, Forsvarsministeriet, har pligt til under nærværende retssags behandling for de danske domstole at tilvejebringe effektiv oplysning af sagsøgernes rimeligt begrundede anførsler om tortur, m.v., jf. statens undersøgelsesforpligtelser ifølge EMRK art. 3, jf. art. 1. De danske domstole har ifølge retsplejeloven både mulighed for og pligt til at udvirke, at statens undersøgelsesforpligtelser efterkommes under en domstolssag, i den kontradiktoriske proces' former. Der henvises til pkt. A.1 til 4 (s. 3 til 9) i sagsøgernes processkrift 3 af 22. juni 2012.

Den subsidiære påstand 2 har til formål at fastslå, at sagsøgte som udøvende magt har pligt til at foranledige, at den ovennævnte undersøgelse foretages. Dette spørgsmål aktualiseres, hvis domstolene mener, at undersøgelsen ikke pligtmæssigt kan foranlediges i den civile retsplejes former i de p.t. anlagte retssager. Der henvises til pkt. 5 (s. 9 til 10) i sagsøgernes processkrift 3 af 22. juni 2012.

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

KOPI

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

30. juli 2012

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. højesteretssag nr. 187/2012: Ansøgning om kæretilladelse.

Til sagsøgtes skrivelse af 19. ds. til Højesteret bemærkes følgende:

Det af sagsøgte på s. 2, 2. afsnit, anførte giver sagsøger anledning til at gentage sin henvisning til det i processkrift 3 af 22. f.m., s. 16, pkt. b, anførte, som er:

"b. Sagsøgernes tilstedeværelse blandt de under operation Green Desert frihedsberøvede personer.

Sagsøgte har gjort gældende, at det er en forudsætning for sagsøgernes processuelle partsevne, at det kan dokumenteres, at sagsøgerne var blandt de personer, der blev frihedsberøvet under operation Green Desert.

Dette nødvendiggør bevisførelse om de faktiske og til dels også juridiske omstændigheder vedr. sagsøgtes udførelse af operation Green Desert, sagsøgernes helbredsmæssige tilstand før og efter deres tilbageholdelse og efterfølgende tortur, m.v., m.v. Det nødvendiggør parts- og vidneafhøringer samt formentlig afhjemling af én eller flere syn- og skønsmand.

Sagsøgtes eget anbringende herom viser derfor helt utvetydigt, at der ikke kan opnås nogen procesbesparelse af betydning ved udskillelse af dette spørgsmål efter retsplejelovens § 253, stk. 1."

Dertil kommer, at såfremt sagsøgerne måtte få medhold i deres principale påstand 2, indebærer dette ligeledes, at der ikke vil være nogen procesøkonomisk besparelse ved at foretage udskillelse som sket d. 8. f.m.

Det i sagsøgtes skrivelse af 19. ds., s. 2, 3. afsnit, anførte finder ingen støtte i retsplejelovens §§ 383 og 384, der er at finde i lovens kap. 36 om anke. De pågældende bestemmelser regulerer, hvornår der under en ankesag kan fremsættes nyt processtof. Der er ikke påvist noget grundlag for at anvende bestemmelserne "analogt" på de i processkrift 3 af 22. f.m. nedlagte påstande i nærværende sager, der stadig verserer for første instans. Der foreligger ganske enkelt ikke en i relevant omfang sammenlignelig situation, som kunne indebære, at de hensyn som retsplejelovens §§ 383 og 384 skal varetage, også skulle kunne være relevante i det foreliggende tilfælde.

For fuldstændighedens skyld bemærkes, at Østre Landsret har afskåret sagsøgerne fra behørig kontradiktorisk adgang til at varetage deres interesser, forinden landsrettens beslutninger af 8. maj d.å. om bl.a. udskillelse af visse af sagsøgtes indsigelser blev truffet. Såfremt landsretten ikke havde begået denne alvorlige sagsbehandlingsfejl, ville påstandene have været nedlagt, forinden udskillelse var sket. Det er derfor under alle omstændigheder undskyldeligt, at det pågældende processtof ikke fremkom forinden beslutninger af 8. maj d.å. om udskillelse m.v. blev truffet, jf. retsplejelovens § 383, stk. 2.

Sagsøgtes øvrige bemærkninger i skrivelse af 19. ds. giver ikke sagsøgerne anledning til andet end at fastholde og henvise til det for Højesteret af sagsøgerne anførte.

Sagsøgerne noterer sig, at sagsøgte ikke har haft materielle bemærkninger til sagsøgernes retskrav på effektive, uafhængige undersøgelser af sagsøgernes anmeldelser om overtrædelser af EMRK art. 3 og betydningen heraf for landsrettens manglende mulighed for at udskille sagsøgtes indsigelse om forældelse til særskilt pådømmelse, jf. processkrift 3 af 22. f.m., s. 12 - 13, pkt. B.1.

Sagsøgte har heller ikke haft bemærkninger til det af sagsøgerne anførte vedr. Østre Landsrets uretmæssige beslutninger om sikkerhedsstillelse.

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

KOPI

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

5. juli 2012

J.nr. 600096

CHA/CFJ

Vedr. højesteretssag nr. 187/2012: Ansøgning om kæretiladelse.

Som supplement til det anførte i ansøgning af 22. f.m. gøres hermed følgende gældende til støtte for, at sagsøgerne meddeles kæretiladelse i nærværende sag:

Sagsøgerne har i processkrift 3 af 22. f.m. (vedlagt i kopi) nedlagt en principal og subsidiær påstand 2, som forudsætter domstolenes stillingtagen til spørgsmål, der ikke tidligere er afgjort i dansk ret, og som kan få vidtrækkende betydning for andre sager, både kvalitativt og kvantitativt, såvel nuværende som fremtidige.

Den principale påstand 2 drejer sig om at fastslå, at sagsøgte, Forsvarsministeriet, har pligt til under nærværende retssags behandling for de danske domstole at tilvejebringe effektiv oplysning af sagsøgernes rimeligt begrundede anførsler om tortur, m.v., jf. Statens undersøgelsesforpligtelser ifølge EMRK art. 3, jf. art. 1. De danske domstole har ifølge retsplejeloven både mulighed for og pligt til at udvirke, at statens undersøgelsesforpligtelser efterkommes under en domstolssag, i den kontradiktoriske proces' former. Der henvises til pkt. A.1 til 4 (s. 3 til 9) i sagsøgernes processkrift 3 af 22. f.m.

Den subsidiære påstand 2 har til formål at fastslå, at sagsøgte som udøvende magt har pligt til at foranledige, at den ovennævnte undersøgelse foretages. Dette spørgsmål aktualiseres, hvis domstolene mener, at undersøgelsen ikke

pligtmæssigt kan foranlediges i den civile retsplejes former i de p.t. anlagte retssager. Der henvises til pkt. 5 (s. 9 til 10) i sagsøgernes processkrift 3 af 22. f.m.

Østre Landsrets beslutninger af 8. f.m. om udskillelse efter retsplejelovens § 253, stk. 1, af en række af sagsøgtes indsigelser er sket uden, at sagsøgerne har haft behørig kontradiktorisk adgang til at varetage deres interesser. Det kan ikke udelukkes, og er klart det mest sandsynlige, at såfremt sagsøgerne havde haft denne behørig adgang, ville udfaldet af Østre Landsrets beslutninger være blevet et andet.

Dette er en så alvorlig sagsbehandlingsfejl, at Østre Landsrets beslutninger af 8. f.m. allerede af denne grund må kunne forventes at blive underkendt, dersom den blev prøvet af Højesteret.

Østre Landsrets beslutninger udgør således et åbenbart brud med hidtidig praksis, jf. U 2009.426 H¹ og 1999.1469 Ø². Der er endvidere tale om en klar krænkelse af sagsøgernes kontradiktoriske rettigheder under en retssag, der drejer sig om den danske stats ansvar for den tortur, sagsøgerne har været udsat for. Skadevirkningen af landsrettens beslutninger kan muligt blive, at sagsøgerne afskæres fra at få deres sag, som er af principiel karakter, prøvet for de danske domstole.

Der henvises endvidere til det anførte i processkrift 3 af 22. f.m., pkt. B, s. 10 til 19.

---

¹ Højesteret fandt, at Rigspolitechefens påstand om frihedsberøvelse af en person "ikke burde være taget til følge" under hensyn til kontradiktionsprincippet (in casu kodificeret i udlændingeloven): "*Der har som følge heraf ikke i fornødent omfang været mulighed for kontradiktion og for at foretage en prøvelse af det faktuelle grundlag for afgørelsen om, at U må anses for en fare for statens sikkerhed.*"

² Østre Landsret ophævede byrettens kendelse med følgende begrundelse: "*Landsretten finder, at byretten i den foreliggende sag forinden afvisningen skulle have givet parterne lejlighed til - inden for en kort frist - at udtale sig om udeblivelsen med kærendes påstandsdokument. Da dette ikke er sket, og i øvrigt efter det af kærende anførte, finder landsretten, at kærendes kortvarige forsinkelse med indlevering af påstandsdokument ikke bør føre til afvisning af sagen...*"

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/
advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat

29 JUNI 2012

Den 28. juni 2012
Init tha

Advokat Christian Harlang
Advokatfirma Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Deres j.nr.: 600096

Højesteretssag nr. 187/2012:

m.fl. v/advokat Christian Harlang mod Forsvarsmini-
steriet v/kammeradvokaten ved advokat Peter Biering

I denne sag meddeler Højesteret parterne følgende:

Højesteret har den 25. juni 2012 modtaget ansøgning fra advokat Christian Harlang om tilladelse til at kære Østre Landsrets afgørelse af 8. juni 2012.

Det fremgår af ansøgningen, at der alene er tale om en foreløbig ansøgning, og at advokat Christian Harlang vil fremsende supplerende bemærkninger, så snart Østre Landsret har taget stilling til spørgsmålet om genoptagelse af afgørelsen.

Højesteret skal hertil oplyse, at efter fast praksis udsættes en anmodning til Højesteret ikke på afgørelse fra en anden instans. Sagen udsættes på den baggrund i 1 uge til den 5. juli 2012 på advokat Christian Harlangs eventuelle supplerende bemærkninger.

Herefter udsættes sagen yderligere 2 uger til den 19. juli 2012 på bemærkninger fra kammeradvokaten ved advokat Peter Biering.

Herefter vil sagen blive optaget til afgørelse.

f/Anders S. Schäfer

Tina Halberg

kontorfuldmægtig

Procesbevillingsnævnet
Rådhuspladsen 45 - 47, 4. sal
1550 København V

Pr. e-mail post@procesbevillingsnaevnet.dk
og alm. post

Højesteret
Anke- og Kæremålsudvalget
Prins Jørgens Gård 13
1218 København V

22. juni 2012
J.nr. 600096
CHA/CFJ

Pr. e-mail post@hoejesteret.dk og alm. post

Vedr.: Ansøgning om kæretilladelse.

Som advokat for sagsøgerne, (1) (2)
(3) (4) (5)
(6) , i en sag om tortur, m.v., anlagt mod Forsvars-
ministeriet, indgives hermed nærværende ansøgning om tilladelse til at kæ-
re Østre Landsrets beslutninger af 8. ds., jf. vedlagte retsbogsudskrift af 11.
ds., modtaget her på kontoret d. 12. ds.

Østre Landsret har ved ovennævnte beslutninger truffet afgørelse om bl.a.
følgende:

"...

*Sagsøgerne skal hver især inden samme frist ["senest den 29. juni 2012"]
stille en sikkerhed for sagsomkostninger på 40.000 kr. i form af bankga-
ranti eller deponering af penge, jf. retsplejelovens § 265, stk. 2.*

De af sagsøgte rejste spørgsmål om forældelse og om sagsøgernes procesuelle partsevne udskilles til særskilt forlods forhandling, jf. retsplejelovens § 253, stk. 1.

..."

Det er på baggrund af den foreliggende retspraksis m.v. ikke klart, hvorvidt det er Højesteret, der skal tage stilling til nærværende andragende, jf. retsplejelovens § 392, stk. 1, eller Procesbevillingsnævnet, jf. stk. 2. Sagsøgerne finder det mest nærliggende, at andragendet behandles efter stk. 1, idet Østre Landsrets kendelse af 8. ds. kan få afgørende betydning for hele retsagens behandling.

Sagsøger finder imidlertid, at kravene til, at nærværende ansøgning kan nyde fremme, er opfyldt efter såvel stk. 1 som stk. 2.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 1:

Østre Landsrets kendelse om at udskille en mindre del af den samlede retsag til selvstændig behandling vil få afgørende betydning for hele sagens behandling for det tilfælde, at sagsøgte måtte få medhold i sin afvisningspåstand, da sagsøgte så efter påstandens natur vil blive frifundet.

Spørgsmålet om sagsøgers pligt til at stille sikkerhed i en situation som den foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for mange andre lignende sager af tilsvarende karakter.

Ad retsplejelovens § 392, stk. 2:

Hvorvidt udskillelse til særskilt behandling af en afvisningspåstand kan ske i et typetilfælde som det foreliggende, hvor afgørelse af påstanden forudsætter stillingtagen til en række underliggende bevisspørgsmål såvel som spørgsmål vedrørende jus, der samtidig hermed afskæres ved den pågældende udskillelse, har principiel karakter.

Det principiel karakter i den forstand, at der ikke ses at være retsafgørelser, som støtter udfaldet af Østre Landsrets kendelse af 8. ds., der har som konsekvens, at processtof, som har væsentlig betydning for det udskilte spørgsmål, ikke tillades inddraget.

Sagen har også principiel karakter under hensyn til, at Østre Landsrets beslutning af 8. ds. indebærer, at en undersøgelse af sagsøgerne 1 til 6s rimeligt begrundede anførsler om at have været udsat for tortur, m.v., afskæres, hvilket er i strid med den danske stats forpligtelser efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3. Der ses ikke tidligere truffet afgørelse om foranledning af denne forpligtelses efterlevelse ved en dansk domstol. Forpligtelsen er beskrevet nærmere i vedlagte processkrift 3 af d.d., pkt. A, som er indgivet for Østre Landsret.

Spørgsmålet om sagsøgers pligt til at stille sikkerhed i en situation som den foreliggende ses ikke tidligere afgjort af Højesteret, og kan få betydning for mange andre lignende sager af tilsvarende karakter.

Nærværende skrivelse indeholder alene en foreløbig ansøgning.

Sagsøgerne har således d.d. indgivet Processkrift 3 for Østre Landsret, som under pkt. B indeholder en anmodning om genoptagelse.

Sagsøgerne vil kunne fremsende evt. supplerende bemærkninger, så snart Østre Landsrets stillingtagen til genoptagelsesbegæringen foreligger.

Kopi af nærværende skrivelse tilgår samtidig hermed Kammeradvokaten v/ advokat Peter Biering.

Med venlig hilsen
Christian Harlang

v/ Christian F. Jensen, advokat